समयः – घण्टात्रयम् पूर्णाङ्काः – 100 दिनम् - रविवासरः रविवासरः २५-०२-२०२४

Instruction

- Please Do not send your answer sheet through any email address. Please send answer sheet through post only
- We will issue an _Acknowledgement through our acknowledgement link
 (sbtelangana.in/ack) and this link will be activated on 06/03/2024. Before this time
 period please don't ask for any acknowledgement or confirmation.
- Please send your answer script through post, courier or any other means to below given office address
- ANY Question is saying to answer in English or own language means that you can write your answer in any of these three language that is English, Hindi, Telugu
- Please Post your answer script to this office address

Mobile: 8332834852

Address: Samskrita Bharati, Plot no. 176/1, Brahma Vidya Kuteer,

Gurukulam lane, Secretariat (Sriramnagar) Colony,

Puppalaguda, Manikonda; Hyderabad, Telangana State.

Pincode-500089.

Phone Number: 8332834852

Important Note:

- Only answer sheet send through post will be forwarded for correction
- Wherever translation to sanskrit is written in question paper. It must be understood and must be translate in Devanagari Leepi

समयः घण्टात्रयम् दिनाङ्कः २५.०२.२०२४

पूर्णाङ्काः १०० फाल्गुण बहुल पाड्यमी, भानुवासरः

I. अ. दशप्रश्नानां समाधानं संस्कृतेन लिखत। పది ప్రశ్నలకు సంస్కృతం లో సమాధానాలు వ్రాయండి.

दस प्रश्नों के समाधान संस्कृत भाषा में लिखिए। Answer any TEN questions in Sanskrit.

 $(10 \times 1 = 10)$

- 1. श्वः सोमवासरः। परह्यः कः वासरः?
- 2. जम्बूकः किं चिन्तयति ?
- 3. वृद्धः वृक्षे कानि अपश्यत् ?
- 4. कर्तरिप्रयोगे क्रियापदं किम् अनुसृत्य भवति?
- 5. रामः सोमः च किम् अकरोत् ?
- 6. अहितुण्डिकः कुत्र अगच्छत् ?

- 7. आत्मार्थं कां त्यजेत् ?
- 8. उदयनस्य मन्त्रिणः नाम किम्?
- 9. किं परपादेन गच्छति ?
- 10. कः साधुः भवति ?
- 11. भूतकाले कित लकाराः प्रयुज्यन्ते ? ते के ?
- 12. चाणक्यस्य विचारः कः आसीत् ?

आ. सुभाषितद्वयस्य भावं स्वभाषया लिखत। రెండు సుభాపితాల భావాలను స్వభాషలో వ్రాయండి.

दो सुभाषितों के भाव स्वभाषा में लिखिए। Write the meaning of any TWO Subhashithas in your language.

 $(2 \times 2 = 4)$

- अयं निजः परो वेति गणना लघुचेतसाम्। उदारचिरतानां तु वसुधैव कुटुम्बकम्॥
- 3. न किञ्चित् सहसा कार्यं कार्यं कार्यविदा क्वचिद्। क्रियते चेत् विविच्यैव तस्य श्रेयः करस्थितम्॥

- वयमिह पिरतुष्टा वल्कलैस्त्वं दुकूलैः सम इव पिरतोषो निर्विशेषो विशेषः। स तु भवति दिरद्रो यस्य तृष्णा विशाला मनिस च पिरतुष्टे कोऽर्थवान् को दिरद्रः॥
- इ. द्वयोः समाधानं स्वभाषया लिखत । క్రింది ప్రశ్నలలో రెండింటి సమాధానం స్వభాషలో వ్రాయండి.

दो प्रश्नों के उत्तर स्वभाषा में लिखिए। Answer any TWO questions in your language.

 $(2 \times 2 = 4)$

- 1. ककाराः कित ? ते के ? 2. धातवः कित विधाः ? ते के ? 3. महाभारते "व्यासघट्टम् / व्यासरहस्यम्" नाम किम् ?
- ई. द्वयोः सन्दर्भसिहतं विवरणं स्वभाषया लिखत । రెండు వాక్యాలను సందర్భసహితంగా వివరించండి. दो वाक्यों का सन्दर्भ सिहत विवरण कीजिए। Explain any TWO with reference to context in your language. (2 x 3 = 6)
 - 1. कृपया भवान् एव समाधानं वदतु।
- 2. कथं फलं प्राप्नोमि?
- 3. सः पुनः पुनः दशति।
- II. अ. सूक्तिद्वयस्य अर्थं स्वभाषया लिखत। రెండు సూక్తుల సారమును స్వభాషలో వ్రాయండి.

दो सूक्तियों का सारांश स्वभाषा में लिखिए। Write the gist of any TWO Suktis in your language. (2 x 1 = 2)

- 1. आरब्धम् उत्तमजनाः न परित्यजन्ति । 2. उद्योगिनं पुरुषसिंहमुपैति लक्ष्मीः । 3.सोत्साहानां नास्त्यसाध्यं नराणाम् ।
- आ. प्रहेलिकाद्वयस्य भावं स्वभाषया लिखत। రెండు ప్రహీలికల అర్ధాన్ని స్వభాషలో వ్రాయండి.

दो प्रहेलिकाओं का अर्थ स्वभाषा में लिखिए। Explain any TWO riddles in your language.

 $(2 \times 2 = 4)$

- सीमन्तिनीषु का शान्ता ? राजा कोऽभूद् गुणोत्तमः ? विदुषां का सदा वन्द्या ? अत्रैवोक्तं न बुध्यते ।
- 3. न तस्यादिः न तस्यान्तः मध्ये यः तिष्ठति। तवाप्यस्ति ममाप्यस्ति यदि जानासि तद्रद।
- विष्णोः का वल्लभादेवी लोकत्रितयचारिणी ? वर्णावाद्यन्तिमौ दत्त्वा कः शब्दः तुल्यवाचकः ?

समयः घण्टात्रयम् पूर्णाङ्काः १०० फाल्गुण बहुल पाड्यमी, भानुवासरः

इ. द्वयोः ध्यानश्लोकयोः अर्थं स्वभाषया लिखत । రెండు ధ్యానశ్లో కాలను స్వభాషలో వివరించండి.

दो ध्यानश्लोकों का तात्पर्य स्वभाषा में लिखिए। Write the meaning of any TWO of the given dhyana slokas in your language. (2 x 2 = 4)

- सर्वमङ्गलमाङ्गल्ये शिवे सर्वार्थसाधिके ।
 शरण्ये त्र्यम्बके देवि नारायणि नमोऽस्तु ते ॥
- बुद्धिर्बलं यशो धैर्यं निर्भयत्वमरोगिता।
 अजाङ्यं वाक्पदुत्वं च हनूमत् स्मरणाद् भवेत्॥
- 2. नमस्तेऽस्तु महामाये श्रीपीठे सुरपूजिते। शङ्ख्यक्रगदाहस्ते महालक्ष्मि नमोऽस्तु ते॥

III. अ. दशपदानाम् अर्थं स्वभाषया लिखत । పది పదములకు అర్థాన్ని స్వభాషలో వ్రాయండి.

 $(10 \times \frac{1}{2} = 5)$

दस पदों का अर्थ स्वभाषा में लिखिए। Write the meanings of any 10 words in your language.

- 1. स्रुषा
- 4. महिषी
- 7. चालकः
- 10. जानु

- 2. अन्तरट्टः
- 5. व्यजनम्
- 8. प्रासादः
- 11. मुकुलम्

- 3. लेखनपीठम्
- 6. मिष्ठालुकम्
- सन्दंश:
- 12. कलशः

आ. दशपदानाम् अर्थं संस्कृतेन लिखत । పది పదములకు అర్థాన్ని సంస్కృతంలో వ్రాయండి.

दस पदों का अर्थ संस्कृत भाषा में लिखिए। Write the meanings of any 10 words in Sanskrit.(10 x $\frac{1}{2}$ = 5)

1. మేనత్త / Maternal Aunt / मामी

7. కుందేలు / Rabbit / खरगोश

2. ඒ රානයා / Hunter / बहेलिया

8. పూలతొట్టి / Flower-vase / फूलदान

3. పిచ్చుక / Sparrow / चिड़िया

- 9. മൂട്ടായ / Papaya / पपीता
- 4. పిక్స్ / Leg (from ankle to knee) / पैर (घुटने से नीचे तक)
- 10. ರುಬ್ಬುರ್ಲು / Grinder / ग्राइंडर
- 5. రబ్బర్ స్టాంప్ / Rubber Stamp / खड़ की मोहर
- 11. ಮುಲ್ಲಂಗಿ / Radish / मूली

6. గడప / Threshold / देहली

12. මහ ු ය පරු / Rolling pin / बेलन

इ. दशपदानि उपयुज्य स्वीयवाक्यानि लिखत। పది పదములను నొంత వాక్యాలలో ఉపయోగించి వ్రాయండి.

दस पदों का प्रयोग करके वाक्य लिखिए। Use any TEN words to make your own sentences.(10 x 1= 10)

- 1. एवम्
- 4. यथा-तथा
- 7. खादित्वा
- 10. द्रह्यति

- 2. अत्र
- 5. परिहृत्य
- 8. असेवत
- 11. भाषन्ते

- 3. श्रुतवान्
- 6. च
- 9. तव
- 12. कुतः

ई विजातीयपदानि चित्वा लिखत। విజాతీయ పదాలను ఎంపిక చేసి వ్రాయండి.

विजातीय पदों को चुन कर लिखिए। Pick the odd one out.

 $(5 \times 1 = 5)$

1. हरस्य, एतस्य, सर्वस्य, विहस्य

4. ज्ञानैः, शनैः, कृष्णैः, पत्रैः

2. रामान्, हरीन्, गुरून्, भवान्

5. तर्णकः, मेषः, गर्दभः, शुकः

3. पित्रे, भ्रात्रे, मात्रे, सवित्रे

समयः घण्टात्रयम् पूर्णाङ्गाः १०० पाल्गुण बहुल पाड्यमी, भानुवासरः

IV. अ.	पञ्चवाक्यानि भूतकाले (लङ् लकारे) प	रिवर्तयत । ఏటిలో ఐడ	మ వాక్యములను భ	ూతకాలం లోకి మార్చఁ	ಂడి.				
	पाँच वाक्यों को भूतकाल में परिवर्तन व	क्रीजिए। Change a	ny FIVE senten	ces into past tense	$(5 \times 1 = 5)$				
		3. अम्बा पाकं व 4. छात्रः पाठं १		 पिता पुत्रं क्षमः सः नगरं गच्छ 					
आ.	पञ्चवाक्यानि भविष्यत्काले परिवर्तयत ।	వీటిలో ఐదు వాక్యం	ములను భవిష్యత్కా	లం లోకి మార్చండి.	$(5 \times 1 = 5)$				
	पाँच वाक्यों को भविष्य काल में परिवर्तन कीजिए। Change any FIVE sentences into future tense.								
		. अर्चकः देवं पूजर्या वयं गुरुं सेवामहे।		• `					
इ.	इ. आवरणे दत्तपदानाम् उचितैः विभक्तिरूपैः रिक्तस्थानं पूरयत । బ్రాకెట్ లో ఇచ్చిన పదం యొక్క సరైన విభక్తి రూపంతో								
	ఖాళీని పూరించండి. ब्रैकेट में दिए गए शब्द के उचित विभक्ति रूप से रिक्त स्थान भरिए। Fill in the blank with								
	the correct Vibhakti form of the given word. (5 x 1								
1. लं चलिस । (द्विचिक्रिका) 4. छात्रः लेखनीं ददाति । (मित्रम्) 2. बलरामः पूर्वः । (कृष्णः) 5. एतत् पुस्तकम् । (अहम्) 3. पिरतः वृक्षाः सन्ति । (सङ्गीतशाला) ई. अन्यवचनपदैः रिक्तस्थानानि पूरयत । అన్య వచన శబ్దాలతో ఖాళీలను పూరించండి. (5 x 1 = 5) शब्द के अन्य दो वचनों से रिक्त स्थान भिरए। Fill in the blanks with the words of other vachanas.									
	1. त्वत्		4	_					
	2.	वारिभिः	5	· ·					
V. अ. योजयत। జత పరచండి. मिलाइए। Match the following. (6 x 1 = 6)									
	1. न्यायमञ्जरी	अ) मम्मटः							
	2. ब्रह्मसूत्राणि	आ) वञ्चनां करोति							
	3. ५५	इ) जयन्तभट्टः							
	4. काव्यप्रकाशः	ई) षण्णवतिः							
	5. वञ्चयते	उ) व्यासमहर्षिः							
	6. ९६	ऊ) पञ्चपञ्चाशत्							

समयः घण्टात्रयम् पूर्णाङ्काः १०० फाल्गुण बहुल पाड्यमी, भानुवासरः

आ.	अधः दत्तेभ्यः उचितपदं चित्वा रिक्तस्थानं पूरयत । క్రింద ఇచ్చిన పదాలలో ఉచితమైన పదముతో ఖాళీలన	ა
	పూరించండి. नीचे दिए गए शब्दों में उचित शब्द से रिक्त स्थान भरिए। Choose the correct word o	ut of the
	choices given below to fill in the blank.	(5 x 1=5)

1.	भक्तः देवं	पृष्टवा	न्।		4. पुत्रः	3	गादरं दर्शयति।	
	i. ध्यायित्वा	ii. ध्यायित्य	iii. ध्यात्वा	iv. ध्याय्य	i. पित्राय	ii. पित्रे	iii. पितरि	iv. पित्र
2.	छात्रः प्रश्नं				5 5	ालं शीतलम	अस्ति ।	
	i. प्रश्नितुं	ii. प्रष्टुम्	iii. पृष्ट्ं	iv. पृच्छयितुं			iii. नदीम्	iv. नद्य
3.	ताः फलरसं	1					,	
	i. पीतवन्तः	ii . पातवन्तः	iii. पीतवत्यः	iv. पिबितवत्यः				

इ. पञ्चवाक्यानि संस्कृतेन अनुवदत । ఐదు వాక్యములను సంస్కృతభాష లోనికి అనువదించండి.

पाँच वाक्यों को संस्कृत भाषा में अनुवादन करो। Translate any 5 sentences into Sanskrit. $(5 \times 1 = 5)$

- 1. నేను పదములతో వాక్యములను వ్రాస్తున్నాను. I write the sentences with the words. मैं शब्दों से वाक्य लिखता / लिखती हूँ।
- 2. వారు గ్రంథములను పరీక్షించుదురు గాక. Let them observe the books. वे ग्रंथों की परिक्षा करें।
- 3. చెట్టు మీద ఎన్ని పళ్ళు ఉన్నాయి? How many fruits are there on the tree. पेड़ पर कितने फल हैं?
- 4. అతడు అధ్యయనమును మరియు సేవను చేస్తున్నాడు. He studies and does the service. वह अध्ययन और सेवा करता है।
- 5. యువతులు పెన్నెల వలన సంతోషిస్తున్నారు. Young ladies enjoy because of moon light. तरुणियाँ चन्द्रिका के कारण आनन्द का अनुभव करती हैं।
 - 6. పిసినారులు పండును వాసన చూశారు. . Misers smelled the fruit. कंजूसों ने फल सूँघा।
- ई. पञ्चवाक्यानि स्वभाषया अनुवदत । ఐదు వాక్యములను స్వభాష లోనికి అనువదించండి.

पाँच वाक्यों को स्वभाषा में अनुवादन करो। Translate any 5 sentences into your language. (5 x 1 = 5)

- 1. उष्णोदकस्य पानम् आरोग्याय।
- 2. याः लेखन्यः सम्यक् न लिखन्ति ताः क्षिप।
- 3. ज्येष्ठेषु आदरं दर्शय।

- 4. सर्पः बिलं प्रविष्टवान्।
- 5. त्वं माम् उत्तवा गच्छ।
- 6. अहं चित्रं दृष्ट्वा मोदिष्ये।

*** जयतु संस्कृतम्। जयतु भारतम्। ***